

غریب ک

کچھ

لیکوال: ڈاکٹر معمار حشمت اللہ اتمر
بیخبریک: ۱۴۰۴ھ / ۲۰۲۲ء

Ketabton.com

غریبک

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: غریبک

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر و،

اېډیټور:

د پڅېښتی ډیزان: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر و،

خپرنډوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت - تله / کال ۱۴۰۵

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بې اخځ
بښوونې ترې د گټې اخیستنې اجازه نه شته.

غریبک

.....

لرلیک

سرلیک

چوپړی

- ۱.....پڅېښتنی.
- ۲.....بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳.....لیکي پوهه:
- ۴.....لرلیک
- ۵.....تران (پیل، شروع، برید)
- ۷.....د یادښتونو له پاره:
- ۸.....نانډوله (ناول، کیسه یا داستان)
- ۵۸.....د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۶۲.....د کار لاندې کتابونو لېست
- ۶۳.....د امکان او وخت په صورت کې
- ۶۴.....د پڅېښتنی څټ

غریبک

.....

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود
ماني او کاینات يي د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل
سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د
ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت
يوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولي نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه
راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کې د اعتراف، تباهي او بي
وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل يوه بل حقيقي داستان يا ناول چي کيسه يي په
هېواد کې د ننه، ننگرهار ولايت کې پيل شوې، وروسته بيا پېښور
ښار ته غزېدلې ده، د خپلو کتابونو مينوالو او لوستونکو سره ګډ
(شريکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال يوازي معماران او انجينران نه دي، نه بايد
اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کې توپير راوړم
چي د هرې څانګې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما ډېته اړ
کړي چي ليکنې مي توپير و لري او هم به مي مينه وال ډېر شي.

غریبک

.....

پاکه ربه!

ز مور له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو مور له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. ز مور سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نڅبنه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپېڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

يادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره گډ (شریکه) کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

غریبک

.....

د یادښتونو له پاره:

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

..... ۵-

..... ۶-

..... ۷-

..... ۸-

..... ۹-

..... ۱۰-

غریبک

.....

نانډوله (ناول، کیسه یا داستان)

هغه د ننگرهار ولایت په یوې بې وزلې (غریبې) کورنۍ کې سترگې
دې نړۍ ته، خلاصې کړې.

پلار یې پردی مزدوری کوي.

په دې ورځ (زېږد ورځ) کار ته تللی و.

کله چې راغی، ناین (نایي، ډم، سلمان، بربر) ورته زېږی ورکړ.

هغه خوشحاله شو او ناین ته یې وویل:

مننه کوم.

پر غریب به، څه زېږی وي.

په هر صورت د شکر ځای دی.

په جبونو کې یې لاس و واځه، هېڅ یې و نه موندل چې د ناین د زېږي
په هکله یې، هغه ته ورکړي.

بیا یې وویل:

بېننه غواړم.

اوس مې په جب کې هېڅ، نه شته.

ټول جېبونه مې د ستا په مخ کې وکتل.

یوازې د نساوارو کوتی (قوټی) په کې و.

غریبک

.....

بل کوم وخت چې پیسې مې لاس ته راغلي او یا هم کوم کس راته غنم
او یا نوره غله راځړه، حتماً تا ته به هم، یوه څه د ستا د زېږي په بدل
کې، درکړم.

ناین و ویل:

کومه ستونزه نه شته!

زه پوهیږم .

ستا روزگار هم، زما په شان ښه نه دی.

هسې غریبې پر ټولو زوره وره ده.

ما هم مبارکي، د سیمې د دود سره، درکړه.

خدای دې وکړي چې په زړه کې دې، څه تېر نه شي.

هغه و ویل:

نه!

څه به، تېرېږي.

بیا یې د ناین نه، خدای پاماني واخیسته او کور ته، روان شو.

کور ته د ننه شو.

د ناین ښځې، لمړی هغه ته سلام بیا یې مبارکي، ورکړه.

هغه هم سلام ته وعلیکم او د مبارکۍ ویلو نه یې، مننه وکړه.

غریبک

.....

یوه ورځ تېره شو.

بنځي يې خپل مېړه ته و ویل:

پر الک به څه نوم کېږدو؟

هغه و ویل:

د دې له پاره چې زمونږ روزگار ښه نه دی، غوره به وي چې پر هغه غریب نوم کېږدو.

خدای مهربانه دی چې د هغه ژوند سرچپه او د غریب پر ځای، خان او یا بدایه شي.

بنځي ته يې و ویل:

د خان گل اکا ژوند دې په یاد دی؟

بنځي يې و ویل:

هو!

په یاد مې دی.

هغه هم پر خپل زوی نوم غریب ایښی و.

په لمړۍ کې به، ټولو پر هغه خندل.

ټولو به ویل:

بل نوم پر تا کات (قات) و چې پر زوی دی نوم، غریب کېښود؟

کېدای شي په ریښتیا هم، غریب لوی شي.

غریبک

.....

مگر د هغه زوی څومره بډایه شو.

ځمکې یې وپېرې، کلا یې جوړه کړه.

بیا څومره بزگران او مزدورانو، د هغه سره کار کاوه.

بنځې یې و ویل:

هو!

ته هم، رښتیا وایی.

څه کې چې خیر وي.

بیا دواړه دې پایلې ته ورسېدل چې پر الک نوم غریب کېږدي.

څو ورځې تېرې شوي.

څه دوستان او نږدې خپلوان یې، د ناین په مرستې، خبر شوو.

هغوی پوهېده چې د غریب دکورنۍ روزگار وران (خراب) دی.

هر کس به چې د هغه کورته ته، له ځانه سره به یې څه خوراکي توکي او د ماشوم کالۍ او جامي وړې او د غریب کورنۍ ته به یې ورکوي.

هغوی به هم د خپلوانو او دوستانو نه، مننه کوه او هغوی ته به یې، کور ودانې ویل.

ورځې تېرېدې او الک هم لوېده.

لمړۍ په خپورو او بیا وروسته په ګرځېدو شو.

غریبک

.....

پلار یې کوبښن وکړ تر څو هغه، سونت (سنت) کړي.

موضوع یې د ناین سره ګډ (شریکه) کړه.

ناین، خواشینۍ شو.

د غریب پلار بیا هغه ته، و ویل:

لکه چې وا دې نه ورېد؟

هغه و ویل:

وا مې ورېد.

خو!

بیا یې وپوښتل:

مطلب دې د خو، څه ده؟

هغه و ویل:

کال مخکې ستا ښځې په دې هکله زما د ښځې نه غوښتي و.

ما او زما ښځې په دواړو غریبک په ځیر سره و کاته.

و مولیدل چې هغه د سونت (سنت) وړ نه دی.

دا په دې مانا (معنی) چې هغه نر ښځک دی.

د ناین د خبرو په اورېدو سره، د غریب پلار مړاوی شو.

او د مني گل په شان ورژېد.

غریبک

.....

هغه په زړه کې ډېر پلانونه، نیولي و.

تر دې چې څه انجونې یې هم د هغه د دولو له پاره، په پام کې نیولي وې.

بیا یې سور اوسپلی و باسه.

سر یې ټیټ، واچوه.

د ناین نه یې هم خدا پاماني وانه خيسته او په لاره، روان شو.

لږ مخې ته نه و تللی چې، پښه یې په یوې ډبرې کې ونښته او پر ځمکه پر مخې، ولوېد.

څوک نه وو چې هغه سره مرسته وکړي او هغه راپورته کړي.

اخوا دېخوا یې و کتل.

بیا په خپله له ځایه، راپورته شو.

کالي یې و ځنډل.

د زنگنو سرونه یې لږ ټپي شوي وو.

بیا ورو، ورو پر لارې روان شو.

د لاسونو اورغوي یې هم، پر ځمکې، کلک لږېدلې وو.

لاسونه او نستوري یې پر خاورو سپېره وو.

خپل نستوري یې و ځنډل او وېي غوښتل تر څو کومه نږدې بیا له (ویاله) و مومي.

غریبک

.....

لږ مخ ته، لار.
کوښنی بیاله یې مخې ته، راغله.
د ویالې تر غاړې کښېناست.
لاسونه یې، پرېمنځل.
بیا یې، مخ ته اوبه واچوې.
مخ یې هم پرېمنځه.
بیا یې په لږو کې اوبه وڅښې او تنده یې، پرې ماته کړه.
لاسونه یې هم څه ژوبل شوي وو.
له ځایه پاڅېد.
لاسونه او مخ یې پر څادر وچ کړل.
بیا پر لارې روان شو.
مخې ته یې، د یوه خان دېره راغله.
په دېرې کې، خان پر کټ ناست او څه کسان ترې چاپېره وو.
هغه دېرې ته نږدې شو.
سلام یې واچوه.
خان هم د هغه سلام ته، وعلیکم و ویل.
بیا د خان ناظر غږ کړ.

غریبک

.....

دلته، راشه!

هغه هم دېرې خوا لار.

د ټولو سره يې روغېر وکړ.

بيا خان و ويل:

څو موده کېږي چې، نه معلومېږي.

ناظر په خندا و ويل:

د هغه په کور کې نوی ماشوم پيدا شوی دی.

خان و پوښتل:

الک دی که جلی؟

هغه سر تیت واچوه.

سور اوسپلی يې وباسه.

ناظر و ويل:

خان صیب!

زه خبر یم.

خان و ويل:

و وایه!

ناظر و ويل:

غریبک

.....

الک غوندي دی.

خو!

خان و ویل:

دا څه شپږ (شفر) دی؟

پاکه خبره وکړه.

زه په شپږو (شفر) نه پوهیږم.

ناظر زیاته کړه.

هغه نرېښخک دی.

پلار یې د شرمه، نه شي وپیلای.

خان و ویل:

په دې کې څه شرم دی.

د خدای، ورکړه ده.

روغ او رمټ دی.

بیا یې و پوښتل:

نوم مو پرې څه ایښی دی؟

هغه و ویل:

نوم مو پرې غریب، ایښی دی.

غریبک

.....

بیا خان و ویل:

بنه نوم دی.

د هغه سره همداسې نوم، بنه ښکاري.

د غریب پلار، څه و نه ویل.

بیا بل کس هغه ته، په پیالې کې، چای واچوه.

د غریب پلار په زنگنو کښېناست او پر چای څښلو یې پیل کړ.

چای یې و څښه.

بیا یې خان ته و ویل:

کولای شم، لار شم؟

خان و ویل:

غرمه نږدې ده.

د غرمې ډوډۍ، زمونږ سره وخوره، بیا به لار شي.

ورځې هسې لويې دي.

د غریب پلار و ویل:

مننه کوم.

هر وخت مې ستا د دسترخوان ډوډۍ او د چایجوش چای څښلی دی.

خان و ویل:

غریبک

.....

ستا خوښه!

دلته هر وخت یوه او دوی مېلمانه وي.

د غریب پلار و ویل:

مننه کوم.

په عزت اوسي.

بیا له ځایه، پاڅېد.

څادر ته یې ټکان ورکړ او پر اوږه یې واچوه.

بیا یې خدای پاماني، واخیسته.

د دېرې ناست کسانو، هغه ته په مخه ښه و ویل.

د غریب پلار هم خپلې موخې پسې، روان شو.

دوی کاله تېر شوو.

غریب به کله نا کله د باندې وته.

خلک د هغه د اصلي کیسې نه، خبر نه وو.

په لارو او کوڅو کې به هغه ته خلکو غریبک ویل.

کال بل هم، تېر شو.

د غریب پلار په نصیب کې بل اولاد، هم نه و.

غریب به، ورځ تر بلې لوېده.

غریبک

.....

هغه به غوښتل چې د انجنو سره، لوبې وکړي.

په کور کې به یې کوښښ کوه چې نانځکې کېږي.

هغه په کور کې نانځکې نه درلودې.

نانځکې (گودۍ، گډۍ) به هم هغه ته، نورو جنکو ورکوي.

بیا وروسته مور یې پوی شوه چې د هغه مزاج زنانه دی، هغه ته به یې نانځکې جوړوي.

نانځکې به یې د سپینو مالوچونه جوړوي او هغو ته به یې په مخونو کې پوزې، سترگې او غوږونه په رنگه تارو او ډمسونو سره اوبډي.

بیا به یې هغو ته په لاس، کالي گنډل او اغوستل.

هغه به هم د کلي خلکو نه کوم چې به یې نوي کالي جوړول، پاتې (اضافي) توتې (پارچې) ټولوي او هغه به یې خپلې مور ته ورکوي، چې هغه ته د نانځکو د پاره، کالي وگنډي.

هغه به په نانځکو، نومونه هم ایښودل لکه:

سپوږمۍ، کوتره، بیزو او داسې نور.

وختونه تېرېدل او هغه هم لوېده.

د هغه په کلي او نږدې سیمو کې ښوونځی نه و.

هغه به د نورو واړه الکانونو او کوشنیو انجنو سره، یوه ځای د کلي جومات ته، ته او د ملا امام نه به یې دیني زده کړې کوي.

هغه په لوستلو کې هم ډېر (سست ذهنه، کور ذهنه) و.

غریبک

.....

په ډېرو ستونځو به يې څه زده کول او ډېر ژر به يې د مازغو نه، وټل.

ملا به پر هغه، هره ورځ په غصه کېده.

کله ناکله به يې د هغه پلار ته هم، شکايت کوه.

پلار به يې هم، پر هغه په غصه کېده او کله نا کله به يې پر هغه د څپېړۍ وار هم، کوه.

هغه به ډېر کوبښ کوه چې د انجنو سره وگرځي.

دا کار د ده له پاره، ستوزمن و.

کله به چې هغه د انجنو سره په لوبو اخته و او د انجونو کورنيو غړو به چې ورته پام شو، هغه ته به يې ويل:

ته دلته څه کوي؟

نه شرمېږي د انجونو سره لوبې کوي؟

غټ الک يې.

لاړ شه د خپلو همزولو او همجنسو سره، لوبې وکړه.

ځينې وختونه به پر هغه په غصه کېدل او هغه به يې د لوبو ډگر نه، شاړه او ځينو کسانو به پر هغه د څپېړۍ وار، هم کوه.

بيا هغه به په ژړا کېده او کور ته به، ته.

سترگې به يې پر ژړا سري وې، او خپلې مور ته به يې شکايت کوه.

مور به يې هغه ته ويل:

غریبک

.....

هغوی ریښتیا وایی.

ته باید د الکانو سره لوبې، وکړې.

هغه به ویل:

زه په لوبو کې، د انجنو سره خوشحاله یم.

د الکانو سره، زما لوبې نه راځي.

هغوی جلا او بل راز لوبې کوي، هغوي چټی، اډک، توپ ښه،
منډې، خوسۍ، تېره اچونه، غېړې او داسې نورې لوبې کوي.

یادې شوې لوبې، ما ته خوند، نه راکوي.

زما د نانځکو (گودی) کښونې، پټ پټونې، منگی ماتې او ټال لوبې
خوښې راځي.

مور یې په قضې پوهېده، هغې به کوښښ کوه چې هغه دې ته وهڅوي
تر څو د الکانو سره لوبې او عادت شي.

مگر دا کار، د هغه د پاره ناشونی و.

وختونه، تېرېدل.

خلک هم د هغه په ستونزو پوهېدل.

ځورول (اذیت او آزار) به هم په کلي کې لږېده.

هغه به کوښښ کوه چې د انجنو کالي واغوندي او د هغو په شان شي.

مگر د هغه پلار او مور به کوښښ کوه، چې هغه دالکانو کالي
واغوندي او د هغو په شان شي.

غریبک

.....

څه وختونه، نور هم تېر شوو.

غریبک سندرو (بدلو) زده کولو ته، ملا و تړه او بنځینه سندري او ټپي يي زده کړې.

بيا يي لږ نڅا هم، زده کړه.

کال وروسته يي دایره (تنبل) وهل هم زده کړل.

هغه به په کوشني والي کې هم، کله ناکله د کوژدو (کوزدو) سونتیو او داسې نورو خوشحالیو مجلسونو ته، ته او ونډه به يي په کې اخیسته.

الته به يي سندري (بدلي) ويلي.

کله نا کله به يي نڅاوي، هم کوي.

هغه ورو، ورو مخ په ځوانېدو شو.

بریره او برېت يي هم، را نه غل.

خلوکو به ور سره ټوکي کوي او هغه ته به يي ويل:

غریبکه!

قد دي لوړ او ځوان شوی يي.

څه وخت به بریره او بریت و باسي؟

هغه به ويل:

نه پوهیږم.

غریبک

.....

کېدای شي کال او يا بل، کال ته.
بيا خلکو به پر هغه خندل او ويل:
ته به هېڅکله ږيره و نه باسي.
ستا په نصيب کې ږيره وېستل، نه شته.
غریبک به و ويل:
تاسو، څه وایاست؟
تر اوسه په سمه توګه ځوان شوی، نه يم.
تاسو به زما ږيره او برېت وګورئ.
تولو به، خندل.
د څه شي ږيره او برېت؟
ږيره او برېت خو د نارینو په مخ راځي.
نه د ستا په مخ.
ته خو يې.
هغه به زو رېده او څه به يې نه ويل.
کلونه (کالونه) تېر شوو.
هغه بل کسب او کار نه درلود.
هغه به د خپلې مور سره، په بډايه کورنو کې بنځينه کارونه، کول.

غریبک

.....

دا کارونه به په لاندې ډول وو:

- کالی منځل
- کالی لمر ته، اوارول
- کالي ښویول (اتو کول)
- اوږه لمدول (لندول)
- تناره کې او یا په تې ډوډۍ پخول
- کوټې او انگر جالرو (جارو) کول.
- غوا لوشل
- مستې او پنیږ جوړول
- تروې شاربل او کوچ وېستل
- ماشومان کرارول (قرارول) او هغو ته، بدلې ویل.
- پخلی کول (کتغ پخول)
- ټغري، توشکې او پرستني لمر ته، اچول
- ټغري څنډل او داسې نور کارونه اوښځینه دندې.

کله ناکله به انجنو او ښځو به د هغه د مور نه غوښتل چې غریبک هغوي ته سندرې (بدلې) و وايي، هغه به دایره هم وهه او کوم وخت چې به مست شو، په نڅا او یا گډا به یې هم پیل کوه.

هغه به، خلک خندول او خوشحاله ساتل.

د الکانو چې به زړه تنگیده او یا ډیر ستومانه کېدل، د هغه به یې و غوښتل چې، هغوی ته مجلس تود (گرم) په سندرو ویلو، دایره وهلو خوشحاله کړي.

غریبک

.....

هغه به هم، څه چې په وس کې درلودل، ځوانان او الکان به یې خوشحاله، ساتل.

الکانو او ځوانانو به هم، د غریبک سره پیسې، غلې او دانې مرستې کوي.

غریبک به پیسې او غلې اخیستې، خپل کور ته به یې وړې او د خپلې کورنۍ سره به یې خرڅوې او خوړې. څوکاله، تېر شو.

د هغه پلار، کلک (سخت) ناروغه شو.

هغه یې د ښار تکره رنځور پوي (ډاکټر) ته یووړ.

دوايي یې واخیسته او د څه مودې له پاره جوړ او روغ شو.

کال وروسته بیا ناروغ او د وینې فشار یې لوړ شو.

هغه یې په ډېرو ستونزو سره، د جلال آباد ښار صحت عامې روغتون ته ورساوه.

د هغه ښی اړخ، فلج شو.

الته څو ورځې او شپې، بستر شو.

غریبک او د هغه مور هم الته ورسره، پاتې شوو.

مياشت تېره شوه خو د هغه په روغتیا یې حالاتو کې، کوم بدلون، رانه غی.

بیا ډاکټرانو غریبک ته وویل:

غریبک

.....

دلته خو ستا د پلار د تداویي امکان نه شته.

غریبک و پوښتل:

چېرته یې امکان شته؟

ډاکټر و ویل:

په گاونډیو هېوادونو کې له پاکستان، هند، روسي، فرانسې او داسې نورو هېوادونو کې یې امکان شته.

غریبک و پوښتل:

کېدای شی د ستاسو روغتون له خوا وپېژندل شي؟

هغه و ویل:

هو!

کېدای شي!

خو!

الته روغتونونه، شخصي دي.

ټوله درملنه په شخصي پیسو کېږي.

هېڅ شی سرکاري (حکومتي، دولتي) او په وړیا توګه، نه دي.

د وېزې اخیستل، الوتکې تکت پېرودل، روغتون پیسې (فیس)، دوايي، د شپې اوسېدل او خواړه، ټول په پیسو دي.

غریبک سر ښکته واچوه او ویې ویل:

غریبک

.....

ما سوچ کاوہ چي زمونږ هېواد غوندي به، خدمتونه په وړيا توگه(ډول) وي.

ډاکټر و خندل او ويي ويل:

په پښتو ژبې کې يوه مثل دی، چې وايي:

د ډول غږ، د لري خوند کوي.

غریبک و ويل:

اوس پوی شوم.

زمونږ هېواد چي زما په شان غريب دی، خو صحي او تعليمي خدمتونه په کې، په وړيا توگې دي.

خلک هسې نه وايي:

خپل وطن - گل وطن

په ريښتيا چي خپل وطن د گل په شان وي.

خبرې اتري ډبرې شوې.

غریبک د ډاکټر نه پوښتنه وکړه:

کېدای شي څه وخت نور يې هم په روغتون کې بستر کړم؟

ډاکټر و ويل:

بسترول يې کومه کټه، نه لري.

ښه به دا وي چې هغه کور ته يوسي.

غریبک

.....

الته به ستاسو تر سترگو لاندې، پروت وي.

تاسو هم اړین یاست، څه کار وکړئ.

دلته مونږ د هغه له پاره نور امکانات، نه لرو.

غریبک و ویل:

سمه ده!

زه به مې د مور سره، خبرې وکړم.

ډاکټر و ویل:

مور دې اوس چېرې ده؟

هغه و ویل:

روغتون ته نږدې، خپلې خورینې کورته، تللي ده.

اوس به، راشي.

ډاکټر و ویل:

سمه ده!

کوم وخت چې راغله، زما خبرې، هغې ته ورسوه!

غریبک و ویل:

سمه ده!

حتمي!

غریبک

.....

بیا ډاکټر، غریبک ته و ویل:

کوبښن کوي هغه ته میوه او ترکاری، ډیره ورکړی.

نرم خواړه ورته، وکړی.

لمرته یې د څو گړیو د پاره، و باسئ.

د هغه توشکه، برستن او پټو هم د ورځې له خوا، لمر ته واچوی.

کوبښن وکړی، تر څو هغه وچ، وساتئ.

غریبک و ویل:

سمه ده!

مونږ به خپل کوبښن وکړو.

بیا ډاکټر و ویل:

سمه ده!

زه ځم چې، څه نور ناروغان، ما ته انتظار کوي.

غریبک و ویل:

سمه ده!

مننه کوم، ډاکټر صیب!

ډاکټر، روان شو.

غریبک هم د خوني و وت او تر وني لاندې خپلې مور ته، سترگې
په لاره شو.

غریبک

.....

ونې سیوري ته، نږدې شو.

خادر یې پر ځمکې، واچوه.

پر خادر کښېناست.

ونې ته یې ډډه، وکړه.

مخ یې د لوی دروازي خوا ته وگرځاوه، تر څو خپله مور و ویني.

گرې تېره شوه.

د هغې پټه ونه لږېده.

په ونې کې د چونچنو او ښارو گانو(شاروگانو) شور ماشور و.

شور ماشور، هغه ته یې خوند ورکړ.

هغه په سوچ کې ډوب شو.

لږ، لږ پر هغه خوب، راغی.

سترگې یې پټې او بیده شو.

څو ډکيکې، تېرې شوې.

د پاسه، څه را ولوېدل.

ډب شو.

هغه یې د خوب نه، راوینس کړ.

گوري چې یوه پېښو منډې وهي او د هغه نه لرې کېږي.

غریبک

.....

د پیشو په خولې کې، څه بنسکارېدل.
غریبک سوچ وکړ کومه مرغی یا بنارو(شارو) ده.
بیا یې له ځانه سره و ویل:
دا هم د جگړو، چیغارو، شور ماشور پایله.
سترگې یې و مېنې.
بیا له ځایه پاڅېد.
څادر یې و ځانډه.
پر اوږه یې، واچاوه.
له ځایه روغتون ودانۍ خوا روان شو.
سوچ یې وکړ چې اوس، مور به یې راغلې وي.
لمړی د روغتون ودانۍ بیا د پلار روغتون خونې ته، د ننه شو.
چوپ او چوپتیا وه.
نوي غرمه شوې وه.
د روغتون کارکونکو هم د غرمې ډوډۍ ویش، په ناروغانو پیل کړی و.
په دالانونو کې، د ناروغانو د ډوډۍ بوی، تر پوزې کېده.
غریبک کوټې (خونې) ته د ننه شو.

غریبک

.....

سترگي يې پر مور ولگېدې کومه چې د هغه د کټ (چپرکت) پر ژۍ
ناسته او د هغه سره يې، غوري کوي.

غریبک هم ورنږدې شو.

هغوی ته يې، سلام واچوه.

هغوی هم د غریبک سلام ته، وعلیکم و ويل.

بيا يې خپلې مور ته، و ويل:

ته نه وي.

ډاکټر راغلی و.

مور يې وپوښتل:

څه يې و ويل؟

غریبک و ويل:

هغه و ويل:

ستا د پلار اوسېدل په روغتون کې، کومه گټه نه رسوي.

بڼه به وي چې هغه، کورته یوسی.

الته به يې د درملنې تر اخر، لمر ته وباسي، توشکه، بالښت او
پرستنه يې هم لمر ته واچوي، کوبښن وکړی چې هغه وچ و ساتي.

بيا هغې و پوښتل:

دوايې يې ورته وليکه؟

غریبک

.....

غریبک د جوبه کاغذونه و باسل، اړخ په اړخ یې واړول، مگر پرې پوی، نه شو.

بیا یې خپلې مور ته و ویل:

زما سر خو پرې، خلاص نه شو.

له یوه کس نه به، پوښتنه وکړم.

په دې وخت کې د ډوډۍ ویشونکي د ننه شو.

غریبک هغه ته، و ویل:

ته په لیک پوهیږي؟

هغه و ویل:

لږ، لږ پوهیږم.

بیا یې د جب نه دوي کاغذونه و ویستل او هغه ته یې وړاندې کړل.

هغه هم په ځیر سره کاغذونه ولوستل او غریبک ته یې و ویل:

دا یوه د دوايي کاغذ (نوسخه، نسخه) ده.

د وتو نه مخکې به هغه د روغتون د درملتون نه په وړیا توګه (ډول) اخلي او د لارښوني سره به سم، خپل پلار ته، دوا ورکوي.

دا بله هم د روغتون نه د وتلو (رخصت) پارچه (کاغذ) دی.

تاسو باید د غرمې نه مخکې د روغتون نه وتلي وای.

څرنگه تر اوس، دلته یاست؟

غریبک

.....

غریبک و ویل:

زما مور وختی خپلي خورړني کورته، تللي وه.

زه هم هغې ته منتظر وم.

بیا یې غریبک ته و ویل:

اوس خو دې مور دلته ده.

تاسو کولا شئ، خپل کور ته لاړ شئ.

مور یې و ویل:

هسي غرمه ده.

د غریبک د پلار برخه ډوډۍ راکړه چې هغه ته یې ورکړم، بیا به
په کراره لاړ شوو.

کس و ویل:

د غریبک د پلار ډوډۍ نه اواله (حواله) نه ده.

زه نه شم کولای د نورو ناروغانو ډوډۍ، هغه ته ورکړم.

تاسو ژر، خپل کور ته لاړ شئ.

خو دکیکي وروسته، ډاکټران بیا راځي.

هغوی به پر نرسانو او اداري کارکونکو په غوصه (غصه) شي.

بیا یې غریبک ته و ویل:

ژر شه!

غریبک

.....

یوه ریکشا راوله او خپل پلار او مور دې په کې کښېنوه.

غریبک هم ریکشا پسې و وت.

مور یې څه کالي او شیان چې د کورنه یې راوړي وو، ټول کړل او د غریبک په انتظار شوه.

څه وخت تېر شو.

غریبک ریکشا راوسته او د روغتون په انگر کې یې ودروله.

بیا په خپله، روغتون ودانۍ ته، د ننه شو.

د یوه بل کس په مرسته یې، خپل پلار تر ریکشا ورساوه.

مور یې هم څه کالي په لاس کې نیولي وو.

لمړی یې خپل پلار ریکشا ته وڅېړاوه او بیا یې خپلې مور ته، و ویل:

کالی ماته، راکړه!

ته هم په ریکشا کې و څېړه!

هغه هم د لار ښونې سره سم، ریکشا ته وخته او پر څوکۍ کښېناسته.

بیا غریبک، هغې ته کالی په غېږ کې ورکړل.

وروسته هغه هم ریکشا مخې ته د چلونکي تر څنګ کښېناست او چلونکی ته یې و ویل:

په خیر ځو.

غریبک

.....

چلونکی هم ریکشا چالانه او حرکت یې وکړ.

ریکشا د روغتون لویې دروازي ته ورسېده.

د دروازي مسولو کسانو د هغه نه د وتلو پارچه و غوښته.

چلونکي و ویل:

پارچه کېدای شی د ده کس سره وي، کوم چې ناروغ لري.

بیا یې د غریبک نه، د وتلو پارچې پوښتنه وکړه.

هغه په جبونو کې لاس و واهه او دوی کاغذونه یې له جبه و ویستل

او هغه کس ته یې، ورکړل.

هغه د وتلو پارچه واخیسته او غریبک ته یې و ویل:

د وتو سره سم د باندې ریکشا ودروه.

خپله دې د ننه، راشه.

نوسخه (نسخه) په وړیا توګه د روغتون درملتون نه تر لاسه او بیا

کورته، لار شه.

بیا یې هغه ته و ویل:

ته بېخي ګنګس یې.

غریبک څه و نه ویل.

د ریکشا سره، دباندې شو.

د ریکشا چلونکي ته یې و ویل:

غریبک

.....

د روغتون د لوی دروازي تر اړخ ودرېږه، زما له هېره وتي و، چه
د نوسخي دوايي واخلم.

بيا څوک په دې گرمۍ کې، دلته راځي.

چلونکی و ويل:

خُند خو به نه وځي؟

غریبک و ويل:

نه!

ډېر ژر بېرته راځم.

هغه و ويل:

که چېرې خُند شو، بيا به څه پيسې نورې، راكړي.

غریبک و ويل:

سمه ده!

زه به ډېر ژر، راشم.

ته سوچ مه كوه.

هغه د ريكشا نه كوز او په منډو روغتون ته، د ننه شو.

څنې ته يې هم و نه كاته چې ريكشا، چېرې ودرېده.

ژر يې ځان درملتون ته، ورساو.

الته لږ ګڼه ګڼه وه.

غریبک

.....

بیا د درملتون کړکې ته په وار (نوبت) ودرېد.

خو د کیکی وروسته یې وار (نوبت) راغی.

دوايي یې واخیسته او د دوا پلورنکي لار بنود ته یې، غوړ و نیو.

د دوا محال ویش یې زهن ته وسپاره او بیا بېرته په منډو، د روغتون نه و وت.

اخوا دېخوا یې وکتل.

ریکشا گاني ډېرې، ولاړې وې.

تولي ریکشا په یوه رنگ کې وې.

هغه وار خطا شو او له ځانه سره یې، و ویل:

چلونکی، تری تم شو.

له ځانه سره یې و ویل:

کېدای شی، هغه تللی وي.

زما د مور سره پیسې هم نه شته، هغه به یې له کومه کړي.

بیا یې د ولاړو ریکشا وو، په پلټنې پیل کړ.

کله یوې او کله بلې ریکشا ته لاړ او الته یې د ناستو کسانو لټه وکړه.

خنډ وروسته یې خپله کرایي ریکشا ومونده، کومه چې د روغتون دېوال تر څنګ، ولاړه وه.

غریبک

.....

د موندلو سره سم، غریبک ډیر خوشحاله شو، او چلونکي ته یې وویل:

ودې لید، څومره ژر راغلم.

زه خو په وعدې کې کلک او ټینگ یم.

چلونکي په غصه شو.

نه!

اوس به هم نه راتلې.

ګري دي دلته ودرولم.

ته به ما ته ډېرې پیسې را کوي.

غریبک و ویل:

یوه افغانی به بله هم ډېره کړم.

ډېرې خبرې به، نه کوي.

بیا هغوی په دوی افغانیو، سره جوړ راغلل.

چلونکي ریکشا چالانه او له ځای نه یې حرکت وکړ.

څو ډکيکي وروسته د غریبک کور ته نږدې ورسېدل.

غریبک ریکشا چلونکي ته و ویل:

دلته ودرېږه!

نوره لاره، نه شته.

غریبک

.....

چلونکي و ويل:

سمه ده!

که لار وي، زه کولای شم، نور هم وړاندې لار شم.

غریبک و ويل:

نه!

نوره لاره، نه شته.

دلته به مونږ کوز، شوو.

چلونکي ریکشا ودروله او د غریبک د پلار په راکښته کېدو کې یې مرسته وکړه.

بیا غریبک د هغه پیسې ورکړې او د هغه نه یې مننه وکړه.

غریبک ورو، ورو د خپل پلار سره، روان شو.

بیا هغه خپلې مور ته و ويل:

مونږ ورو، ورو راځو.

ته د مخه شه او د کور دروازه خلاصه کړه.

هغې و ويل:

سمه ده!

بیا هغه، د مخه شوه.

غریبک د خپل پلار سره ور پسې شو.

غریبک

.....

لږ نه و تللی چې یوه ګاونډ یې، هغه ولید.
د روغېږ نه وروسته، هغه هم د غریبک سره مرسته وکړه.
هغوی کور ته، نږدې شوو.
مور یې ولاړه وه.
غریبک وویل:
دروازه دې تر اوسه، نه ده خلاصه کړې.
مور یې وویل:
ما خپل ټول جېونه، لت په لت کړل.
سوچ کوم، کیلی مې چېرې له یاده، وتې دي.
بیا غریبک هم حیران شو.
په خپلو جېو یې لاس کش کړ، څه یې په ګوتو ولگېدل.
بیا یې لاس جب ته، د ننه کړ.
کیلی یې لاس ته، راغلي.
هغه یې د جب نه و وېستی.
بیا یې خپلې مورې ته، ورکړې.
مور یې دروازه خلاصه او ټول انګړ ته د ننه شوو.
غریبک د خپل پلار سره ولاړ و.

غریبک

.....

موري و ويل:

تاسو برنډي ته نږدې شئ.

زه به ڪټ سم او توشڪه به پري، واچوم.

هغوى ورو، ورو ڪټ ته نږدې شوو.

د غريبيڪ مور توشڪه پرڪٽ اواره (همواره) ڪړه.

بيا غريبيڪ د خپل پلار سره ڪټ ته نږدې شو اوخپل پلار يي پر ڪټ
کېناوه.

مور يي بالښت هم، راوړ.

د غريبيڪ پلار بالښت ته ډډه وکړه.

غريبيڪ هم د هغه تر څنگ، کېښاست.

مور يي پخلنځي ځاى ته، لاړه.

د منگي نه يي په تور چايجوش کي اوبه، واچوي او پر نغري يي
کېښود.

بيا يي تر چايجوش لاندې، اور بل کړ.

څو دڪيکي نه وې تېرې شوې چې اوبه واېښېدې (جوشي شوې)، بيا
هغه کوټي ته د ننه او بل سپين چايجوش يي د کوټي نه، راوړ.

هغه يي د نغري تر څنگ کېښود.

څه شين وچ چاى يي، په چايجوش کي واچوه.

غریبک

.....

بیا وېشلوې اوبه يې په چایجوش کې، تشې کړې.

د چایجوش سر يې، بند کړ.

بیا يې اور مړ او سکروټي يې د نغري مخ ته، وباسې.

بیا يې سپین چایجوش، پرې کېښود.

د څو دکیکو د پاره يې چای ته، دم ورکړ.

بیا هغه کوټې ته، د ننه شوه او څو پيالې يې په پټنوس (پټنوس) کې کېښودې.

هغه يې هم، نغري ته نږدې کړې.

لمړی يې هغه د وېشلو اوبو سره و مینځې او سر چپه يې په پټنوس کې، کېښودې.

بیا په يوه لاس کې يې پټنوس او په بل لاس کې يې چایجوش و نیو، او کټ خوايي، حرکت وکړ.

الته يې په پيالو کې چای، واچوه.

بیا يې غریبک ته و ویل:

کوټې ته لاړ او په تاخچې (طاقچې) کې کټوډه ده، سر يې خلاص او څه ګوره ټوټه او په غاب کې يې واچوه او دلته يې راوړه چې د چای سره يې، و څښو.

بیا د کټوې سر بند، تر څو موږکان په کې و نه ګرځي.

هغه و ویل:

غریبک

.....

سمه ده!

غریبک کوتی ته د ننه او لږ ځنډ وروسته یې گوړه راوړه.

ټولو د چای سره وڅښله.

لمر هم خورا تود او هغوی ته یې خوند ورکړ.

بیا غرمه او شپه شوه.

څو ورځې تېرې شوې.

د غریبک د پلار په صحت کې کوم بدلون را نه غی.

ورځ تر بلې به، وړاندېده.

دوايي هم هغه ته، کومه گټه و نه رسوه.

یوه ورځ د غریبک په پلار د زړه حمله راغله.

غریبک هم په کور کې و.

هغه خپل پلار د گاونډیانو په مرسته، روغتون ته ورساوه.

ډاکټرانو د هغه پر معاینې پیل کړ.

مگر ونه توانېدل د هغه ژوند، وژغوري.

بیا یې خپل پلار مړی روغتون کې پرېښود.

کورتته لار.

گاونډیان او نور خپلوان یې، خبر کړل.

غریبک

.....

ماسپینین یې، جنازه کورته راوړه.

الته یې ولمباوه (غسل ورکړ).

بیا یې د شرعي اصولو سره سم، کفن او مازیگر نه مخکې یې نږدې اډیرې (هډیرې) ته، یوړ او الته یې خاورو ته، وسپاره.

سبا یې په جومات کې پاتیا (فاتحه) واخیسته او په درېیمې ورځ یې ترخه شوله، خیرات کړه.

څه وخت تېر شو.

کله به یې د خپلې مور سره په کورنو کې مرسته کوه او کله به یې جلا په کورونو کې سندرې (بدلي) او دایره وهه.

پیسې به یې ټولوي او خپل ژوند به یې پر مخ بوتله.

څو کاله تېر او مور یې هم مړه شوه.

هغه یې د ماما گانو او گاونډیانو په مرسته، خاورو ته وسپاره.

د مور د خیر او خیرات نه وروسته، هغه دې ته اړ شو ترڅو کرایي کور پرېږدي.

شپه او ورځ د دوستانو او انډیوالانو سره، تېره کړي.

څه موده، تېره شوه.

په هېواد کې، څه حالات وړان شوو.

ځینې جهادي تنظیمونه (حزبونه) پاکستان او ایران هېوادونو کې د غربي نړۍ په مرسته جوړ شوو.

غریبک

.....

هغوی خلک هڅول تر څو د کمونیستي پلوه حکومت پر وړاندې
ودرېزي (جهاد) وکړي.

ځینو کسانو (مجاهدینو) به په لویو لارو، حملي کوي حکومتی موټر
به یې سوزول، کسان به یې هم له موټر نه بنکته کول او ځیني به
یې هم ویشتل.

ځیني وختونه به یې د سرکونو تر غاړې مینونه خښول او همدا راز
به یې کوشني پلونه او پلچکونه وړانول.

حکومتي کسانو به هغوی ته، اشرار ویل او هغوی به هم حکومتی
کسانو ته کمونیستان او کافر ویل.

ورځي او شپي تېرېدې.

غریبک یوه ورځ لغمان ولایت مرکز ته د دیوه سونتي (سنتي) په
مجلس کې و ولبل شو.

مازیگر الله لار.

تر سهاره یې مجلس تود (گرم) وساته.

سهار هر څوک خپلو موخو پسې، لارل.

غریبک هم څه پیسې واخیستي او د مجلس له ځایه و وت.

لمړی د جلال آباد موټرو اډې (هډې) ته لار او په یوه زاړه بس موټر
کې کښېناست.

گری وروسته بس ډک او د جلال آباد پر لور یې، حرکت وکړ.

غریبک

.....

څه ځنډ وروسته سرخکانو سیمې ته ورسېد او البته په کې څه نور
کسان هم ځای پر ځای او د موټر جنگلې ته، وختل.
د هر چاه سره، کوشنۍ کڅوړې او پنډکې وو.
بیا موټر د گل پاچا الفت مقبرې (قبر) ته نږدې شو.
چلونکي د موټر د لیلېټر ستنه، وکته.
ستنه لږ اوچته شوې وه.
هغه موټر د عزیزخان کڅ د یوې کوشنۍ ویالې (بیالې) تر اړخ
ودراوه او خلکو ته یې وویل:
د موټر ستنه اوچته شوې ده.
زه به د موټر لیلېټر سور کړم.
څوک که څه اړتیا لري، کولای شي، سمه (لرې، رفع) یې کړي.
خلکوهم مننه وکړه او د موټر(بس) نه کوز شوو.
لږ ځنډ وروسته بیا کلینډر غږ کړ:
اله (هله) موټر ته وخیرئ.
بیا چلونکی هم، څو هارندونه، وکړل.
خلک بېرته راټول او پر خپلو ځایونو، کښېناستل.
موټر حرکت وکړ.
موټر، درونټې سیمې ته نږدې شو.

غریبک

.....

په دې سیمې کې له یوې خوا کابل سین (سیند) اود بلې خوا یې
غرونه او خوړونه دي.

الله به کله نا کله مجاهدين سرک ته راوتل او خپل عملیات به یې
کاوه.

په دې ورځ هم هغوی سرک ته راوتي وو، موټر به یې درلول او
تلاشې کول.

بس هم الله نږدې شو.

خلکو وکتل چې مجاهدين سرک ته، وتي او تلاشې کوي.

ځینو خلکو و ویل:

موټروانه!

چاپک شه!

موټر، بېرته وگرځوه.

چلونکي و ویل:

اوس ناوخته ده.

که موټر بېرته وگرځوم، هغوی پر مونږ شک کوي.

بیا به پر مونږ، ډزې وکړي.

خلک به ژوبل شي.

ښه به وي چې یوه د بل سره مرسته وکړو.

غریبک

.....

بیا خلکو خپلي کليمې و ويلې.

موټر نږدې شو.

په هغه وخت کې موټر هم لږ وو او چا چې به عاجله کار نه درلود، له یوې خوا نه به یې بلې خوا ته، سفر نه کاوه.

په دې وخت کې یوه کس چلونکې ته لاس وخوزاوه تر څو سړک غاړې ته ودرېږي.

چلونکي هم، هغه د لار ښوونې سره، سړک غاړې ته ودرېد.

بیا یې د بس خلکو ته و ويل:

د خپلو ځایونو نه، په چټکۍ سره کوز او خپلې کڅوړې خپلو مخې ته کېږدئ.

خلکو، په ښکته کېدو پیل کړ.

بل یې، غږ کړ.

نارینه دې یوې خوا او ښځینه (زنانه) دې، بلې خوا ودرېږي.

په دې وخت کې غریبک لږ د مخه شو او یوه کس (مجاهد) ته یې و ويل:

وه اشرار لا لا، زه چېرې ودرېږم؟

د هغه هم د اشرار ویلو کليمې ته پام نه شو او هغه ته یې و ويل:

ته تر اوسه نه پوهېږي چې کومې خوا، ودرېږي؟

څو څېرې یې و واهه او ورته یې و ويل:

غریبک

.....

الته د نارینو سره، ودرېږه!

هغه لږ لار او بیا یې هغه ته وویل:

وه اشرار لالا زه خو نرېښخک یم؟

د هغه ورته پام شو او په وهلو یې، پیل کړ.

بیا سپین ږيري وړاندې شوو او هغه یې د وهلو نه، خلاص کړ.

بیا کس غریبک ته وویل:

ته، دلته کښېنه!

هغه هم پر یوې تیرې، کښېناست.

لمړی یې خلک او وروسته، موټر تلاشي کړ.

په موټر کې یوه وچ کلک یانې نرۍ، پری هندو افغان، هم و.

هغه یې هم د موټر نه، کوز کړ.

بیا یې په موټر کې دایره ومونده او چلونکي ته یې وویل:

دا دایره د چاه ده؟

هغه وویل:

دا د غریبک ده.

دایره یې واخیسته او د موټر نه کوز شو.

بیا یې غږ کړ:

غریبک

.....

غریبک څوک دی؟

هغه له ځایه راپورته شو او ویي ويل:

زه یم.

بل کس (مجاهد) و ويل:

په دایره څه کوي؟

هغه و ويل:

زه په مجلسونو کې، دایره وهم او پیسې غونډوم.

هغه و ويل:

دا خو ناروا (حرام) کار دی.

بل یې راغی او هغه یې بیا څو څپېړي و واهه.

بل یې غږ کړ:

وخت ډېر تېر شو.

راتول شئ چې، لاړ شوو.

اوس به حکومتی کوا (قوا) راوړسېږي.

بیا به الوتکې هم بمباران، وکړي.

وروسته یې د بس کسانو ته و ويل:

چابکه شئ!

غریبک

.....

موټر ته وڅېړئ.

خلکو موټر ته په ختو پیل کړ.

بیا غریبک و ویل:

خه څه وکړم.

کس و ویل:

ته دا هندو په شا او په خوړ کېږي ، پورته کړه!

غریبک هم هندو په شا او خوړ کې، پورته شو.

بس ولاړ او د دوو کسانو، په انتظار کې و.

بیا کس (مجاهد) و ویل:

ولې ولاړ یې؟

حرکت کوه!

چلونکی و ویل:

زمونږ دوي کسان، تاسو سره دي.

هغه راخوشي کړئ، بیا به حرکت وکړو.

کس و ویل:

تاسو لاړ او هغوی به د غرمې ډوډۍ نه ورسته، خوشي کړو.

کس بیا و ویل:

غریبک

.....

ژر حرکت وکړې.

بیا یې څو اوایې (هوایی) ډزې هم وکړې.

خلکو سوچ وکړ چې، جگړه پیل شوه.

خلکو چلونکي ته، و ویل:

چابک شه!

لکه چې جگړه، پیل شوه.

د هغوی راپور به حکومتی کسانو ته، ورکړو.

چلونکی هم و منه، موټر یې چالان او د ځایه یې، حرکت وکړ.

هغوی د نورو موټرو نه څه حکومتی کسان، عسکر، وسلې او پیسې هم ټولې کړې وې.

کسانو (مجاهدینو)، حکومتی مامورین، عسکر، غریبک او هندو خپلو پوستو ته، کومې چې د تور غره، په منځ کې وې، ویورل.

الته یې خپلو مشرانو او بهرني مشاورینو ته، وښودل.

بیا یې د سهارني عملیاتو پایله د هغوی سره ګډ (شریکه) کړه.

غریبک او هندو د څو ورځو د پاره، البته وو.

څو ورځې وروسته یې خوشي کړل.

هغوی دواړه تر پاڅه سرکه، یوه ځای لارل.

غریبک

.....

بیا ورو، ورو په پښو درونټې او بیا د درونټې د سوری تیرې (تونل)
نه وا وښتل او جلال آباد ښار څنډې ته، ورسېدل.

الته په بگې کې کښاستل او جلال آباد ښار ته، د ننه شوو.

هندو په خپلې مخې پسې لاړ.

غریبک ډیر وېرېدلی و.

لمړی خپلو دوستانو کور ته، لاړ.

الته یې ټولې کیسې، وکړې.

هغوی هم وارخطا شوو.

بیا یې غریبک ته، و ویل:

ښه شو چې په خیر درباندي، تېر شو.

په ژبه دې احتیاط کوه.

هسې خدای، ساتلی یې.

که نه، مونږ به چېرې در پسې، گرځېدو.

غریبک و ویل:

هو!

ما تېروتنه (اشتباه) کړې ده.

د چا پلار به هغوی ته، اشرار ونه شي وپیلای.

د مور او پلار دوعاوې (دعاوې) او د خدای ساتنه وه.

غریبک

.....

که نه، زه به اوس مړ وم.

د غرمې ډوډۍ خوړو نه وروسته، غریبک ښار ته لاړ.

پاتې ورځ یې په باغ کې تېره کړه او ماښام ناوخته، خپلو ملګرو کورته، ستون شو.

کاروبار مخ په لګېدو شو.

حالات نور هم کړکېچن شوو.

کال وروسته مجاهدينو حکومتي نظام ونيو.

څلور میاشتې نه وې تېرې شوې، چې هېواد کې تنظيمي (خپلمنځي) جګړې پیل شوې.

کابل ښار په څو برخو، و وېشل شو.

هره برخه یې، د یوه تنظيم (حزب) تر ولکې لاندې وه.

جګړې پیل او کابل ښار ډېری برخې او سیمې ورانې شوې.

ځینو رسنیو د راپورونو له مخې تر ۶۰۰۰۰ (تر شپېتو زرو) ډېر کسان کابل ښار کې، شهیدان او پر زرګونو نورکابل ښاریان ټپیان شوو.

ډېری یې د کابل د یوې سیمې نه بلې سیمې ته او ورسته د ننګرهار ولایت بیا ګاونډ هېواد (پاکستان) ته، مهاجر شوو.

غریبک هم د جلال آباد ښار نه، ګاونډ هېواد ته، کډه شو.

الته یې د ملګرو سره، په کمپ کې ژوند پیل کړ.

غریبک

.....

الته يې بيا خپل پخواني دوستان او ملگري وموندل.

خپل کار او مزدوری يې پیل کړې.

دوستانو او د خلکو خوشحاليو مجلسونو کې به يې گډون کاوه.

د خلکو په شونډو کې به يې موسکا (خندا) راوسته او خلک به يې خوشحاله، ساتل.

خلکو به هم، هغه ته څه پیسې ورکوي.

د هغه ژوند هم په خوشحالی سره تېرېده.

څه موده تېره شوه.

هغه لږ ناروغه شو.

ملگرو يې، هغه روغتون ته، يووړ.

الته يې د هغه دوايي وکړه.

بيا د جوړېدو نه وروسته هغه د يوه ملگري په کور کې پخلی کوه، کوم چې د پېښور ښار په ټاکال سيمې کې، ژوند کاوه.

هغه به سر بېره پر پخلي، کالي مينځل، د کور سودا به يې له بازار نه راوړه، ماشومان به يې ښوونځي ته، بېول.

هغه په ژوند کې ډېر خوشحاله و، ډيرو خلکو، هغه پېژانده.

کوم افغانان چې به د گاونډ هېواد نه اروپايي ملکونو او يا امريکا، کاناډا او آسترليا هېوادونو ته تلل، خپل کور کالي او لوبښي به يې هغه ته سپارل چې ځانته يې خرڅ کړي.

غریبک

.....

خُینو نورو به هم، هغه ته نغدي پیسې لېږي.

د هغه ژوند خورا ښه او آرامه و.

کلونه تېر شوو.

په هېواد کې حالات بدل شوو.

لمړي د طالبانو حکومت بیا وروسته هېواد د امریکایانو تر اشغال لاندې راغی، شل کلن امریکا پلوی حکومت، لږنگ شو.

امریکایان د خاورې وتو ته، اړ شوو.

هېواد کې د دوېم ځل له پاره طالبانو، ولکه ټینګه کړه.

مګر د غریبک په هکله څوک سوچه (روغ، پاخه او دقیقه) معلومات، نه لري.

پای

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهر و)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

غریبک

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چې قانون نه شته (گدوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

غریبک

.....

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بشکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مهینه) په کچه گری کی (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کی (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کی ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کی تر ټولو نوې او گړندۍ کړنلاره د معمارانو او انجینېرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگري (پښتو ناول)
۶۰. د یوې میاشتي ناوي (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)

غریبک

.....

۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - بي بي مهر و
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوږي
۶۶. ډارونکۍ سېلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
۶۹. د مور وژونکۍ (قاتل)، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی ملا (پښتو ناول)
۷۳. ځوان شهید (پښتو ناول)
۷۴. توده برستن (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)

غریبک

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۲. لیونی لېوه
۳. د خاورو لاندې ښار
۴. سپین کارغه
۵. سور تنور
۶. خړه بیزو
۷. بندي مرغه
۸. بې وخته باران
۹. د ژوند پای
۱۰. د ژوند خوږې او ترخې

غریبک

.....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Gharibak

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: August-September /2026

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library